Pierwsza Ławka · Dyktanda z kluczem · klasa 5

Nie z różnymi częściami mowy

dla nauczyciela

Jak przeprowadzić dyktando. Przeczytaj cały tekst w zwykłym tempie. Potem dyktuj zdaniami, każde zdanie najwyżej dwa razy, dzieląc dłuższe na fragmenty po 3–5 wyrazów i wyraźnie zaznaczając intonacją koniec zdania. Na koniec przeczytaj całość jeszcze raz – uczniowie sprawdzają zapis. Znaków interpunkcyjnych nie dyktuj (wyjątek: zestawy z interpunkcji na życzenie nauczyciela). Uczniowie, którzy potrzebują więcej czasu, mogą pisać wersję krótszą albo uzupełniankę.

Uwaga: Pisownia nie z przymiotnikami w stopniu najwyższym (nienajlepszy) według zasad obowiązujących od 1.01.2026.

Tekst dyktanda – wersja pełna

Nieudany eksperyment

W piątek redakcja postanowiła wydać gazetkę w jeden dzień. Okazało się, że to niełatwe zadanie, bo drukarka od rana nie działała. Julek, który nienawidzi się poddawać, próbował ją naprawić, ale była nieposłuszna jak uparty osioł. Drukarka wybrała nienajlepszy moment na awarię. Maja nie traciła cierpliwości i spokojnie przepisywała teksty na laptopie. Niestety przez czyjąś nieuwagę zniknął jej artykuł. – Nie warto się złościć – powiedziała pani Ewa. – Spróbujcie jeszcze raz, ale nie wszyscy naraz. Druga wersja tekstu była nie nudna, lecz zabawna. Julek zauważył, że kartki leżą nierówno, i poprawił stos. Wieczorem gazetka była gotowa, chociaż nie tak kolorowa jak zwykle. Uczniowie czekali na nią z niecierpliwością. – Nasza gazetka jest niepowtarzalna – zaśmiała się Maja. Od tej pory redakcja nie zostawia pracy na ostatni dzień.

122 wyrazy, 13 zdań (wypowiedzeń).

Wersja krótsza

Nieudany eksperyment

W piątek redakcja postanowiła wydać gazetkę w jeden dzień. Okazało się, że to niełatwe zadanie, bo drukarka od rana nie działała. Julek, który nienawidzi się poddawać, próbował ją naprawić, ale była nieposłuszna jak uparty osioł. Drukarka wybrała nienajlepszy moment na awarię. Niestety przez czyjąś nieuwagę zniknął jej artykuł. – Nie warto się złościć – powiedziała pani Ewa. – Spróbujcie jeszcze raz, ale nie wszyscy naraz. Wieczorem gazetka była gotowa, chociaż nie tak kolorowa jak zwykle. Uczniowie czekali na nią z niecierpliwością. Od tej pory redakcja nie zostawia pracy na ostatni dzień.

88 wyrazów, 9 zdań – te same zdania co w wersji pełnej, bez zdań uzupełniających.

Tekst autorski Pierwszej Ławki. Postacie i zdarzenia są fikcyjne.

Pierwsza Ławka · Dyktanda z kluczem · klasa 5

Nie z różnymi częściami mowy

dla ucznia

Imię i nazwisko: ..... Klasa: ..... Data: .....

Uzupełnianka – Nieudany eksperyment

W wąską kratkę między częściami wyrazu wpisz: | – jeśli piszemy osobno, ◠ – jeśli razem.

W piątek redakcja postanowiła wydać gazetkę w jeden dzień. Okazało się, że to nie [1] łatwe zadanie, bo drukarka od rana nie [2] działała. Julek, który nie [3] nawidzi się poddawać, próbował ją naprawić, ale była nie [4] posłuszna jak uparty osioł. Drukarka wybrała nie [5] najlepszy moment na awarię. Maja nie [6] traciła cierpliwości i spokojnie przepisywała teksty na laptopie. Niestety przez czyjąś nie [7] uwagę zniknął jej artykuł. – Nie [8] warto się złościć – powiedziała pani Ewa. – Spróbujcie jeszcze raz, ale nie [9] wszyscy naraz. Druga wersja tekstu była nie [10] nudna, lecz zabawna. Julek zauważył, że kartki leżą nie [11] równo, i poprawił stos. Wieczorem gazetka była gotowa, chociaż nie [12] tak kolorowa jak zwykle. Uczniowie czekali na nią z nie [13] cierpliwością. – Nasza gazetka jest nie [14] powtarzalna – zaśmiała się Maja. Od tej pory redakcja nie [15] zostawia pracy na ostatni dzień.

Luki: 15.

Pierwsza Ławka · Dyktanda z kluczem · klasa 5

Nie z różnymi częściami mowy

dla nauczyciela

Klucz do dyktanda i uzupełnianki

Numeracja jak w uzupełniance; te same miejsca sprawdzamy w dyktandzie. Kolumna „Reguła" odsyła do tabeli zasad poniżej.

Nr	Wyraz / miejsce	Odpowiedź	Reguła
1	niełatwe	**razem**	n3
2	nie działała	**osobno**	n1
3	nienawidzi	**razem**	n1
4	nieposłuszna	**razem**	n3
5	nienajlepszy	**razem**	n3
6	nie traciła	**osobno**	n1
7	nieuwagę	**razem**	n2
8	Nie warto	**osobno**	n9
9	nie wszyscy	**osobno**	n5
10	nie nudna	**osobno**	n8
11	nierówno	**razem**	n4
12	nie tak	**osobno**	n5
13	niecierpliwością	**razem**	n2
14	niepowtarzalna	**razem**	n3
15	nie zostawia	**osobno**	n1

Zasady pisowni użyte w zestawie

n3	nie z przymiotnikiem piszemy łącznie – od 1.01.2026 w każdym stopniu (niemiły, niemilszy, nienajmilszy)
n1	nie z czasownikiem piszemy osobno (nie chcę, nie wiem); wyjątki: nienawidzić, niepokoić, niedomagać, niedowidzieć, niedosłyszeć
n2	nie z rzeczownikiem piszemy łącznie (nieporządek, niepogoda)
n9	nie z wyrazami można, trzeba, warto, wolno, potrzeba piszemy osobno (nie można, nie warto)
n5	nie z liczebnikiem, zaimkiem i przysłówkiem niepochodzącym od przymiotnika piszemy osobno (nie dziś, nie tu, nie pięć, nie my)
n8	nie piszemy osobno, gdy coś przeciwstawiamy (nie wysoki, lecz niski)
n4	nie z przysłówkiem pochodzącym od przymiotnika piszemy łącznie – od 1.01.2026 w każdym stopniu (niedaleko, nielepiej, nienajlepiej)

Klucz do ćwiczenia przygotowującego

1	nienawidzić – łącznie
2	nielepszy – łącznie
3	nie trzeba – osobno
4	nie każdy – zaimek, osobno
5	nieuważnie – przysłówek od przymiotnika, łącznie

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Dyktanda – Nie z różnymi częściami mowy, klasa 5: tekst dyktanda, wersja krótsza, uzupełnianka i klucz

Podgląd pokazał 3 z 5 stron. Pełna wersja: 5 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- wskazówki dla nauczyciela – jak dyktować i jak oceniać
- tekst dyktanda w wersji pełnej i krótszej (dla uczniów, którzy potrzebują więcej czasu)
- uzupełnianka z lukami (15 luk) do pracy samodzielnej lub jako kartkówka
- klucz z zaznaczonymi trudnościami ortograficznymi i zasadami pisowni. 5 stron A4: PDF do druku i DOCX do edycji.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/dyktanda-klasa-5-nie